

OTA YHTEYTTÄ

Jätä menovinkki

Sähköpostilla:

kulttuuri@kymensanomat.fi

Verkossa: kymensanomat.fi/kulttuuri

Kanerva Jalarvo 05 2100 5422

Kulttuuri

Taiteilijat tallensivat Kotkan maalauksiinsa

NÄYTTELY | Olavi Heino kokosi Vellamoon neljän kotkalaistaiteilijan näyttelyn. Valon luotsit johdattavat katsojan maalauksillaan meren ja sataman kautta kaupunkimaisemaan ja ihmisten Kotkaan.

KANERVA JALARVO

NELJÄN taidemaalarin Kotkaa esittelevä Valon luotsit on näyttelyn kuraattorina toimineelle **Olavi Heinolle** pitkäaikainen haave. Merikeskus Vellamon tiloihin ripustetussa näyttelyssä on esillä 40 öljyvärimaalausta taidemaalariystäviltä **Eino Heinolta** (1912–1987), **Eino Kukkoseelta** (1934–2004), **Päiviö Pyöttiälältä** (1924–2006) ja Olavi Heinolta itseltään.

– He ovat vaikuttaneet syvästi omaan tekemiseeni ja siihen, että aloitin maalaamisen. Emme koskaan pitäneet yhteisnäyttelyä, mikä on jäänyt harmittamaan, kertoo Heino näyttelyn lähtökohdista.

Hänen mukaansa taidemaalareiden tuotannossa Kotka on ollut yksi monista, mutta tärkeimmistä teemoista. Satamakaupunkirealismia kuvanneet teokset edustavat jokaisen taiteilijan tuotannossa juurevinta ilmaisua.

– Maalausten kohteet ovat olleet samankaltaisia, mutta käsittelytapa ja tyyli ovat erilaiset. Teokset ovat pääosin realistisia, mutta myös surrealistisia, ekspressionistisia ja impressionistisia.

VUOSINA 1958–2013 valmistuneet

maalaukset on valittu neljän eri aihepiiriin ympäriltä. Näyttelyn ripustus on jaettu osiin teemoittain: satama, meri, kaupunki ja tietysti kotkalaiset ihmiset.

Heino kertoo satamassa työskennelleen isänsä, Eino Heinon, kuvanneen satamatyöläisten arkea monissa maalauksissaan.

– Ahtaat 1 on hänen pääteoksiaan. Hän maalasi kotona aina vapaa-aikanaan, sillä 40–50-luvulla ei lähdetty opiskelemaan kuvataidetta. Hän oli itseoppinut, mutta ammattitaiteilijan tasolla.

Satamateema on kuvattuna myös Eino Kukkosen pelkistetyissä teoksissa. Osassa maalauksista Kotka näyttäytyy puolestaan myytisenä sataman ja meren kaupunkina. Esimerkkinä Heino mainitsee Päiviö Pyöttiälän Kotkan Ruusu-aihetta käsittelevät maalaukset.

– Hänen teoksissa on aina jokin erityinen, usein surrealistinen tai naivistinen piirre.

OMISTA teoksistaan Heino on tuonut näyttelyyn muun muassa Kotka-sarjan kaksi ensimmäistä teosta. Kaupunkimaalauksissa on kuvattuna sommitelma rakennuksista, joita ei enää ole.

– Nämä liittyvät vahvasti omaan historiaani, kertoo Heino triptyy-

kistä, jonka kolmas osa ei ole vielä päässyt kankaalle asti.

Yhtenä uusimpana teoksena mukana on **Timo Pusan** henkilökuvaa. Heino kertoo, että teoksessa on tärkeänä elementtinä miljöö; meri, satama ja tehdasrakennus.

– Pusa haaveili aina johonkin. Joko merille tai sieltä kotiin.

NÄYTTELYN tärkeänä lähtökohtana on toiminut Heinon kirjoittama kirja Taidemaalarin Kotka. Heino kertoo uunituoreen kirjan tulleen painosta torstaina.

– Se kertoo näyttelyn taidemaalareista kuvin ja sanoin. Kyseessä on ensimmäinen teos, joka käsittelee kotkalaista kuvataidetta historiallisesta perspektiivistä.

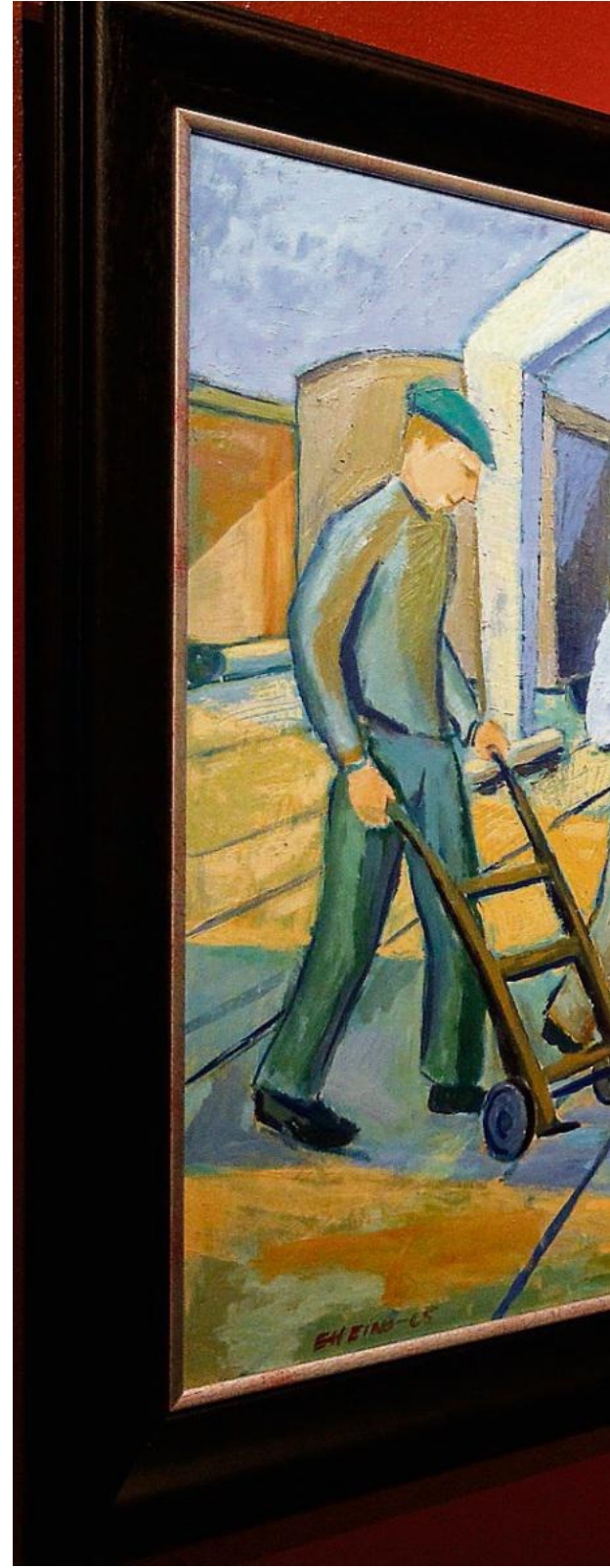
Suomen merimuseon museonjohtaja **Tiina Mertanen** sanoo innostuneensa näyttelyideasta heti, sillä näyttelyn teema, muistojen välittäminen, on myös museon tehtävä.

– Museon näkökulmasta on mielenkiintoista, millainen mielikuva Kotkasta syntyy taiteilijoiden näkemysten kautta.

Valon luotsit -näyttely on avoinna 10.1.–30.3. lukuun ottamatta Merikeskus Vellamon huoltotaukoa 20.–23.1.

”Emme koskaan pitäneet yhteisnäyttelyä, mikä on jäänyt harmittamaan.

OLAVI HEINO

ELOKUVAT

Äidin hevოსkuuri

Ei kiitos. (Suomi 2014). Ohjaus: Samuli Valkama. Pääosissa: Anu Sinisalo, Kai Vaine, Ville Virtanen. Kesto 95 minuuttia. K-12.

HELI RAKASTAA Mattia kaikki-voipaisesti, mutta saa tunteilleen ainoastaan henkistä vastakaikua. Seksuaalisesti kylmä liitto ajaa Helin nuoren Jarnon kyytiin, ja Jarnolla riittää fyysisyyttä mustankipeyteen saakka.

Ei kiitos perustuu **Anna-Lee-**

na Härkösen romaaniin vuodelta 2008. Sen teema, miehen haluttomuus, nosti julkaisuaikaan päätään naistenlehtien sivuilla.

Jippo oli yksinkertainen: Ota avioseksi ja vaihda siinä naisen ja miehen paikkoja keskenään. Täällä, seuraa uudenlainen näkökulma parisuhteen yhteen universaaliin märkäpähän. Elokuvan onneksi homma ei ole sillä selvä. Puuhaa riittää tuntuvasti myös aivoille.

EI KIITOS on helppo nähdä Levottomat-elokuvan (2000) hahmojen aikuiseksi kasvamisena. Kiivas partnerin etsintä on tyyntynyt, ja tyvenessä voi miettiä, mitä haluaa loppuelämältä ja kenen kanssa sitä viettää.

Aikuisen elokuvan ikävöijät voivatkin huoahuttaa hetkiseksi. **Samuli Valkaman** romaanifilmatisointi Ei kiitos tarjoilee tarkkavainuisen näkökulman kypsään, pitkässä avioliitossa marinoituneeseen

parisuhteeseen.

Elokuva on irtonainen kaupunkielämän kuvaus, jossa seksi on enemmän myynnin- kuin tarinan- edistämisen käytössä. **Anu Sinisalon** (Heli) ja **Kai Vainen** (Jarno) yhteisissä kohtauksissa ei pihtailla paljasta ihoa eikä kiihkoa. Pinnan alla lojuvat aivokuoren merkitsevämät aktivoidut, ja tarinassa on tarttumapintaa avio-, ikä- tai työ- kriisissä kipuilevalle. Käsi- kirjoitusta rasittavat ikäväs- ti kriisien turhan helpot ratkaisut.

Tai sitten elokuva on läpikotaisin aikuinen sanan konservatiivisessa merkityksessä. Helin mies- valinnat ovat sovinnaisia, ja niissä lopulta unohtuu alussa kaivattu fy- siikka. Tärkeämpää on sielun sopi- minen yhteen.

SAMULI VALKAMAN elokuvalli- nen ote on raikas. Kuvin on va- loa, vaikka tunteet ovat tuskaisia- kin, ja tekstin komediallinen sävy

helpottaa synkkienkin asioiden käsittelyä. Pirteyttä lisää **Timo Lassyn** säveltämä musiikki, joka soljuu ihon alle ja vääntää ilmettä hymylle alttiimmaksi. Ei kiitos on kultivoitunutta eurooppalaista elokuva- vakarkkia, jossa karvaus ja makeus löytävät aika

helposti yhteisen sävelen.

| PETTERI VÄRTÖ

★★★☆☆

Hyvää: Aikuisen pirteä yleisilme.

Huonoa: Tarinan sovinnaisuus.

Erityistä: Timo Lassyn musiikki.

Tapio Anttilan valaisimet palkittiin

Tapio Anttilan Kera Interiorille suunnittelema valaisinsarja on palkittu kansainvälisellä Good Design -tunnustuksella. Mars-sarjaan kuuluvat riippu- ja jalkavalaisin. Good Design -tunnustus on Anttilalle jo viides ja yhteistyössä Kera Interiorin kanssa toinen. |STT

ENTISTÄ PAIKALLISEMPI PAREMMASSA KOOSSA.

Kymen Sanomat

SARI TAURU

Karjala esillä valokuvin Kotkassa

Kotkan valokuvakeskuksessa avautuu perjantaina näyttely Karjalasta. Karjala – ennen ja nyt -näyttely on Ilta-Sanomien kokoama valokuvanäyttely luovutetus-ta Karjalasta.

Valokuvakeskuksen järjestyksessään 94. näyttely on romanttinen ja tuo esille pyhien laulumaitten nostalgiaa. Sadan valokuvan kokoelmassa nähtävissä ovat Terjoen rannat, Laatokan laineet ja suljetut neuvostovuodet. Näyttely on esillä Kotkan valokuvakeskuksessa 1. helmikuuta saakka.

Turun filharmonikot Pietariin

TURKU. Turun filharmoninen orkesteri on kutsuttu konserttoimaan Pietarin Mariinski-teatteriin. Yhteistyösopimus sisältää konsertin kerran vuodessa vuosina 2014–16. Suunnitelmiana on rakentaa kerran syksyissä konserttikokonaisuus, joka esitetään sekä Turussa että Pietarissa.

Turun filharmoninen orkesteri on Suomen vanhin. Se viettää ensi vuonna 225-vuotisjuhlaansa. |STT

Tuuliajolla musikaaliksi Tampereella

TAMPERE. Takavuosien legendaarista Tuuliajolla-kiertuetta muistellaan musikaaliversiolla Tampereella. Rockmusikaali saa ensi-iltansa musiikkiteatteri Palatissa ensi viikolla.

Alkuperäinen Tuuliajolla-kierue oli sarja rockkonsertteja Saimaan rantakaupungeissa. Yhtyeet purjehtivat sisävesilaivala kaupungista toiseen. Kiertueita järjestettiin 1980-luvulla yhteensä viisi. Uudessa musikaalissa kuullaan **Juice Leskisen**, Hassisen Koneen, Eppu Normaalin ja Yön hittejä 1980-luvun alusta. |STT

Miles Davisin taidetta Tampereella

TAMPERE. Yhdysvaltalainen **Miles Davis** oli legendaarinen jazzmuusikko, mutta hän suuntautui uransa lopulla myös kuvataiteen puolelle. Nyt Davisin teoksia voi ihailla lauantaista lähtien Tampereen taidemuseon TRI Taidetallissa. Helmikuun puoliväliin kestävässä näyttelyssä on esillä muun muassa Davisin maalauksia ja piirroksia sekä hänestä otettuja valokuvia. |STT

Valon luotsit -näyttelyn teoksista avautuu ajankuvaa osittain jo kadonneesta Kotkasta. Näyttelyn kuraattori Olavi Heino kertoo isänsä Eino Heinon kuvanneen maalauksissaan paljon satamaa ja työntekoa. Kuvassa vuonna 1965 valmistunut Ahtaajat 1.

KINOTAR

Anu Sinisalon seksinnätkä selättää Ville Virtasen aikuista parisuhdetta tarkastelevassa romaanifilmatisoinnissa Ei kiitos.

Finlandia–voittaja joulukuun myydyin

HELSINKI. Finlandia-voittaja **Riikka Pelon** runollinen teos Jokapäiväinen elämämme (Teos) nousi joulukuun myydyimmäksi kotimaiseksi kaunokirjaksi. Tämä käy ilmi Kirjakauppaliiton tilastosta.

Finlandia-palkinto jaettiin joulukuun alussa. Sitä ennen Pelon teos ei ollut yltänyt kymmenen myydyimmän romaanin joukkoon. Jokapäiväinen elämämme kertoo venäläisru-noilija **Marina Tsvetajevan** ja hänen tyttärensä **Ariadna Efronin** elämänvaiheista.

Toiseksi parhaiten joulukuussa myi **Ilkka Remeksen** Omertan liitto (WSOY) ja kolmanneksi eniten **Laila Hirvisaaren** Me, Keisarinna (Otava). Käännetystä kaunokirjallisuudesta parhaiten myi **Dan Brownin** Inferno (WSOY). Lasten ja nuorten kirjallisuuden myydyin oli **Aino Havukaisen** ja **Sami Toivosen** teos Tatun ja Patun kummat kek-sinnöt kautta aikojen (Otava). |STT